

JUUNI 2018 NR 6 (127)

Kannist võidupiiha ja jaanipäeva!

KOGUKONNAPÄEV

KANEPIS, RITSIKEL

07. juuli

algus kell 10.00

RITSIKE LAAT
kaup kohalik ja kodumaine

LASTE „KIRBUKAS“
(mänguasjad, sporditarbed jne)

HOOVITÄIKA –
„Asjal on ajalugu“

AVATUD KOHVIKUD

Laadameeleolu hoiab üleval
Saarepeedi rahvamuusikaorkester
Mulgimaalt

Lastel võimalus sõbruneda koduloomadega

Toetavad:
Kanepi Vallavalitsus ja Kanepi Seltsimaja

TANTSULUSTI LOOB
FACE Moe- ja Tantsukool

TEATRIELAMUST PAKUB
Sulbi külateater etendusega
„Kae, kos pandse plõnni“

Info
ja kauplejate
registreerimine
tel. 505 6297

Andrus Seeme
Kanepi vallavanem

VOLIKOGU

Kanepi Vallavolikogu istung 15.mail 2018 Põlgaste külakeskuses

Volikogu mai kuu korraline istung toimus 15. kuupäeval Põlgaste külakeskuses. Päevakorra esimeseks punktiks oli Kanepi valla sümboolika kinnitamine. Vallavanem Andrus Seeme, kes oli ka sümboolikakonkursi komisjoni liige, tutvustas volikogule komisjoni ja vallavalitsuse poolt läbi viidud sümboolika valimise protsessi ning volikogule kinnitamiseks esitatud kavandit. Istungile oli kutsutud kinnitamiseks esitatud sümboolikakavandi autor Tõnu Kuk, kes andis volikogule sisuka ülevaate heraldika ajaloost ning tutvustas vapi ning lipu kavandit. Üheksa poolthäälega kinnitas volikogu Kanepi valla sümboolika. Ühinenud Kanepi valla vapil on ülalt kaarjal tumerohelisel kilbil hõbedane kanepileht. Kanepi valla lipukangas jaguneb kolmeks: ruudukujulisel valgel kesklaial on rootsudeta roheline kanepileht. Lipukanga äärtes on võrde laiusega rohelised püstlaiud, mis tähistavad Kanepi vallaga ühinenud Kõlleste ja Valgjärve valdasid.

Järgmise päevakorrapunktina kinnitati Kanepi valla heakorraeeskiri. Eeskirjas määratakse kindlaks heakorra

nõuded Kanepi vallas, eesmärgiga tagada haldusterritooriumil puhtus, heakord ja säästev elukeskkond. Kinnistuomaniku kohustuseks on hoolitseda kinnistu heakorra eest, tagada kinnistul paiknevate ohtlike rajatiste ja objektide ohutus ning hoida puhtad sadeveekraavid. Tiheasustusalal on kinnistuomanik kohustatud puhastama tänavaga piirneval alal katused ja räästad varisemisohhtlikust lumes, jääst või katusekonstruktsiooni osadest, niitma muru ning hoidma muul viisil kinnistu korras selliselt, et see ei rikuks avaliku ruumi üldist ilmet. Volikogu kehtestas ühtsed põhimõtted valla eelarvest huvikoolides õppimise ja muus huvitegevuses osalemise toetamiseks. Korra kohaselt hüvitatakse munitsipaalhuvikooli kohatasu kuni 100% õppekuus. Munitsipaalhuvikooli kohatasu hüvitamiseks ei pea vanem valda avaldust esitama, hüvitamine toimub kooli poolt edastatud nimekirja alusel. Muu huvitegevuse toetust makstakse kuni 50 eurot õppekuus. Puudega lapse vanemal, nelja ja enama lapsega või vähekindlustatud peredel on võimalik taotleda täiendavalt

huvihariduse omandamise või huvitegevuse harrastamisega tekkinud sõidukulude hüvitamist kuni 100%. Huvitegevuse toetuse taotlemiseks tuleb esitada vallavalitsusele avaldus hiljemalt 01. oktoobriks. Huvitegevuse kulud kaetakse taotleja poolt esitatud kuludokumendi alusel. Täpsemat informatsiooni huvitegevuse toetuste kohta jagab vallavalitsuse kultuuri- ja haridusnõunik Kerli Koor.

Volikogu istungi protokoll ja vastuvõetud õigusaktidega saab tutvuda valla kantseleis, raamatukogudes ning elektrooniliselt Kanepi Vallavalitsuse dokumendiregistris.

Järgmine volikogu istung toimub 19.06.2018 kell 15.00 Saverna külakeskuse saalis.

Kaido Kõiv
Kanepi Vallavolikogu esimees

Alates 1. juulist 2018 kehtivad Kanepi vallas uued jäätmeevo teenustasud

Eesti Keskkonnateenused AS esitas Kanepi Vallavalitsusele taotluse endiste Kanepi, Kõlleste ja Valgjärve valla territooriumi hõlmanud veopiirkonna segaolmejäätmete käitlemise teenustasude muutmiseks. Segaolmejäätmete käitlemise teenustasude suurendamise vajadust on põhjendatud jäätmete käitluskulu kasvuga, kütuseaktsiisi kallinemisega, postiteenuste kallinemisega ning alates 2018 aastast kehtima hakanud veokite teekasutuse maksuga.

Kanepi Vallavalitsuse 24.05.2018 korraldusega nr 153 rahuldas Kanepi Vallavalitsus jäätmeevo teenustasu muutmise taotluse.

Kanepi Vallavalitsus annab teada, et alates **1. juulist 2018 kehtivad Kanepi valla haldusterritooriumi hõlmavas veopiirkonnas uued jäätmeevo teenustasud.**

Jäätmeevo teenustasud Kanepi veopiirkonnas alates 01.07.2018

Jäätmeliik	Kategooria jäätmemahuti suurus m3	Teenustasu hind jäätmete ühekorde käitlemise eest ilma käibemaksuta (€)	Teenustasu hind jäätmete ühekorde käitlemise eest koos käibemaksuga (€)
Segaolmejäätmed	0,08 kott	0,90	1,08
	0,08	0,90	1,08
	0,14	1,58	1,90
	0,24	2,70	3,24
	0,37	4,17	5,00
	0,66	7,43	8,92
	0,80	9,01	10,81
	1,50	16,89	20,27
	2,50	28,15	33,78
	4,50	50,67	60,80

INFO

Lugupeetud Kanepi valla elanik

Käesoleval aasta juuli keskel toimub Lõuna-Eestis taas rallivõistlus, mis seekord kannab nime Shell Helix Rally Estonia. Ka sel aasta toimuvad ralli kiiruskatsed osaliselt Kanepi valla territooriumil.

Seoses sellega palume tähelepanu katsete teesulgemise kaartidele, et saaksite 13-15. juulil oma teekonda paremini planeerida. Otse ralliraja ääres elavad inimesed on juba otsepostituse näol teavituse oma postkastidesse saanud.

Teede sulgemine:

14.juuli 2018 laupäev

SS7/9 Karste.

Katse sulgemisaeg: 12:00-20:00

14.juuli 2018 laupäev

SS8/10 Krüüdneri.

Katse sulgemisaeg: 12:30-21:00

15.juuli 2018 pühapäev

SS12/14 Puugi ja SS13/15 Prangli

Katse sulgemisaeg: 07:00-16:00

Shell Helix Rally Estonia 2018, mis toimub 13.-15. juulil Tartus, Otepääl, Elvas ja Kanepi teedel on Eesti ja Läti autoralli meistrivõistluste etapp ning

FIA European Rally Trophy etapp.

Ralli ava- ja lõputseremoonia toimub Tartus Raekoja platsil. Tartus sõidetakse ralli üks publikukatse ja Tartu Lauluväljakul toimub ralli ametlik kontsert, mille peaesinejaks on Venemaa superstaar Nyusha, kellega jagab lava meie enda armastatud Eesti aasta naisartist Liis Lemsalu. Kolme päeva jooksul saab Tartu kesklinnas kogu perega aega veeta AutoEXPO-l, kus lisaks autodele ja tehnikamessile on ka laste- ja naisteala ning pakutakse mitmekülgset meelelahutust. Otepää ja Tehvandi spordikeskus on taas ralli tehniliseks keskuseks, kus asub nii hooldusala kui ralli juhtimiskeskus. Elvas sõidetakse pühapäeval samuti publikukatse, mis on Shell Helix Rally Estonia viimane kiiruskatse.

Rohkem infot Shell Helix Rally Estonia kohta www.rallyestonia.ee

Meeldivaid rallielamusi soovides

Shell Helix Rally Estonia korraldajad

VALLAVALITSUS

Kanepi valla arendusnõunik Piret Rammul

Kanepi valla arendusnõunikuna töötab Piret Rammul, kes omab kõrgharidust psühholoogia erialal ning viimased 10 aastat on töötanud Kõlleste valla arnedusnõunikuna.

Piret Rammul on pärit Tartust, kuid juba 10 aastat elab Karaski külas, Kanepi vallas, kus kasvatab koos oma abikaasaga kolme poega ning naudib kõiki maaelu rõõme ja hüvesid.

Piretile meeldib tegutseda, organiseerida, inimestega suhelda ja ning otsida uusi väljakutseid ning võimalusi elu-olu parandamiseks. Ta usub, et koos tegutsedes, teineteist kuulates ning lahendusi otsides on võimalik saavutada uskumatuid tulemusi ning viia ellu suuri asju. „Arendusnõuniku amet on suurepärase võimalus oma valda panustamiseks. Olen suur Kanepi piirkonna patrioot ning arvan tõsimeeli, et see on parim paik elamiseks ning laste kasvatamiseks.“ ütleb Piret sära silmis.

Suurimaks hobiks on tal käsitöö. Just laiem huvi käsitöö vastu viiski ta uuesti kooli. Nimelt õpib Piret Rápina Aianduskoolis

Tekstiilkäsitöö erialal. „Projektide kirjutamine ja elluviimine on äärmiselt põnev, kuid päris oma kätega midagi kaunist valmis teha on ka väga mõnus,“ selgitab Piret.

Oma tööd teeb ta rõõmuga ja hea meelega aitab kõiki, kui vähegi oskab. „Ootan alati häid mõtteid ning säravaid ideid, et siis üheskoos leida võimalusi nende elluviimiseks,“ ütleb Piret lõpetuseks.

Tasuta ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumine kuni 31.12.2018

AS Võru Vesi annab teada, et vastavalt AS Võru Vesi nõukogu 14.05.2017 otsusele pikendati Antsla ja Kanepi vallas AS Võru Vesi tegevuspiirkonnas liitumistasuta liitumise perioodi kuni 31.12.2018 tingimusel, et tasuta liitumise saavad kliendid, kes on **esitanud liitumistasutluse enne 30.06.2018 ja ehitanud välja kinnistupealsed torustikud ning sõlminud AS-iga Võru Vesi teenuslepingu hiljemalt 31.12.2018.**

Liitumistasuta liitumine tähendab liitujale, et tema käest ei võeta liitumistasu. Kinnistupealsete torustike projekteerimise ja ehitamise kulud tuleb ikkagi kanda liitujal.

Liitumiseks tuleb vee-ettevõttele esitada esmalt liitumistasutlus. Liitumise kohta täpsem informatsioon AS Võru Vesi

kodulehelt www.voruvesi.ee, tel: 782 8334, e-post: voru.vesi@voruvesi.ee (<http://voruvesi.ee/kliendile/uuule-liitujale/>).

Alates 01.01.2019 kehtib kõigis AS Võru Vesi tegevuspiirkondades liitumistasu.

Liitumistasu arvutatakse vastavalt Konkurentsiameti poolt 22.09.2015 kooskõlastatud AS Võru Vesi ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni liitumistasu arvutamise metoodikale. Liitumistasu sisaldab vee-ettevõtja poolseid kulutusi, mis on tehtud võimaldamaks kinnistul liituda ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga, näiteks liitumispunkti ja ühendustorustike väljaehitamine. Kehtiva metoodika järgi arvutatakse igale kinnistule eraldi liitumistasu, vastavalt tehtud investeeringute maksumusele.

ETTEVÕTLUS

TULE MAALE!

14. juuli 2018. a. kell 11:00 - 19:00

Mäe talu, Mügra küla, Kanepi vald, Põlva Maakond, 63409

Eelkõige on see lastele mõeldud päev.

Kava:

Võimalus näha 250 eri sorti ravimtaimi.

Pakume proovimiseks erinevaid münditeesid.

Soovijad saavad saunas käia ja proovida leili erinevate müntide ja ürtidega.

Tuleb ka pediküür, tehakse jalavanni lavendli, omal valikul münditaimedega ja käte ning jalgade maski naturaalsete taimedega.

Kell 14:00 on aia tutvustus ürituse korraldajaga.

Muud tegevused:

Lapsed saavad joonistada puuplaadile, mängida korvpalli, jalgpalli, noolemängu, koroonat ja väiksematele liivakastimängud.

Küpsetame lõkkes kartulit, sõtkume tainast ja küpsetame.

Taimi on tallu soetatud maailma ravimtaimede entsüklopeedia järgi, Hiina meditsiini ja püha Hildegard järgi (nunn - ravitseja 1098-1179 a.) Me ei tegele ravitsemisega ega müü taimi.

Pileti hind:

Täiskasvanu -5 euri

Laps - 2,50 euri

Perepilet -10 euri (2 täiskasvand +2 last)

LAPSED SAAVAD PALJAJALU
VABALT RINGI JOOSTA

Infot saab telefonilt 58230422

HARIDUS

KANEPI GÜMNAASIUM

Õppeaasta kokkuvõte Kanepi Gümnaasiumis

Järjekordne õppeaasta on läbi. Kanepi Gümnaasiumist läheb teele 56. lend. Mul on suur rõõm märkida, et kooli kiituskirjaga lõpetab 28 õpilast, hästi ja väga hästi õppis 61 õpilast. Direktori ja vallavanema tunnustusüritusele kutsuti 49 õpilast.

Lisaks tublile õppimisele võime lugeda õppeaasta igati kordaläinuks - märksõnadeks on ettevõtlikkus ja aktiivsus. Õpilaste ja töötajate ühise pingutusega saime kooli ronimisseina, millega suurendasime õpilaste liikumisvõimalusi ja saime väga suure koostöö kogemuse. Eesti Vabariigi sünnipäevaks tegid meie õpilased ühise raamatu “Hoian südames kodu”, kus iga lehekülg on õpilase või töötaja nägu. Samuti üritasid kõik klassid muuta kooli õueala huvitavamaks. Nii valmis väliklass, mille järele selle aasta palaval kevadel oli suur vajadus.

Rahvusvahelise Erasmus+ projekti raames külastas meie kooli 35 õpilast koos õpetajatega kuuest erinevast riigist. See oli taas väga eriline kogemus, täis positiivseid emotsioone. Erasmus toel toimus sel aastal veel kaks projekti, lisaks kevadine õpilasvahetus Saksamaaga. Rahvusvahelised projektid on meie koolis muutunud lahutamatuks ja

tavaliseks osaks. Väga hea ja uudne oli võimalus, kus meie õpilased said külastada Euroopa Tuumauuringute Keskust Genfis.

Suure ja huvitava ürituse korraldasid algklassid, kes kutsusid Põlvamaa koolid õpilaskonverentsile “Põnev koolipäev”. Usun, et sellest saab traditsioon nagu on vanema astme õpilaskonverents. Uue ettevõtmisena sel õppeaastal paistis silma vilistlasstipendium, millega tunnustame Kanepi koolis hästi õppivaid gümnasiste. Tegevuste loetelu võiks jätkata - Kanepi koolis neid jätkub.

Oleme rõõmsad, et meil on huvitav ja tore - see kõik saab toimuda koostöös ühise pingutusena ning hea meeskonnaga. Lõppeva kooliaasta eest kuuluvad tänusõnad toimekatele õpilastele, õpetajatele, koolitöötajatele, lapsevanematele, Kanepi vallavalitsusele ja volikogule, meie vilistlastele ja teistele koostööpartneritele. Aitäh!

Meeldivat, sooja ja kosutavat suvehaheaga!

Ilvi Suislepp
Kanepi Gümnaasiumi direktor

Õpilaste tunnustamisüritus Kanepi seltsimajas. Foto: R. Ziugand

Toredad 3.klassi tegemised

29.-30. maini toimus 3a klassi õpilastel Metsanduse Arendamise Ühingu toetusel koolimetskonna projektiraamesloodusretkHaanja-Karula puhkealale. Kahe päeva jooksul kõndisime looduses ligi 20 kilomeetrit ja tegime lisakursuse õppekava ujumiseesmärkide täitmiseks. Õppisime palju uut ja põnevat looduse ning puude kohta, kinnistasime matemaatilisi teadmisi ja oskusi. Suur tänu Pähni Külastuskeskuse teabejuhile Taavi Tatsile ning majaproua Edale eriliselt südamliku vastuvõtu eest ning metsakonsulent Piret Arvile õpetliku võimaluse eest.

1. juunil, lastekaitsepäeval

Vahva kolmas klass.

toimus ülekooliline matkapäev (II pilt). 3.a klassi õpilased tegid sel päeva õppekäigu raames oma “Teeme ära”. Jalutuskäigul Vähjärve äärde ja Jõksi järve kaudu tagasi koolimajja kogusime teepervedelt mitu kotitäit olmejäätmeid, kordasime Pähni õppekäigul õpitud taimi, lisasime mõned taimed oma herbaariumisse, vaatlesime lähemalt jõevähki, vaatlesime ilmakaari ning nende looduslikke tunnuseid. Õppekäigu kulminatsioon oli klassikaaslase küllakutse, suur tänu Robertile ja tema vanematele!

Õpetaja
Ere-Rekker Mägi

Kanepi Gümnaasiumi looduslaager Valgjärvel

17.-18. mail toimus juba teist aastat järjest looduslaager, millest võtsid osa Kanepi Gümnaasiumi 8.-11. klassi õpilased ning meiega ühinesid õpilased Tilsa Põhikoolist. Laagrisse olid oodatud ka Saverna ja Krootuse Põhikooli õpilased, kuid sel korral nad veel looduslaagri pardale ei jõudnud.

17. mai hommikul sõitsid Kanepi Gümnaasiumi eest välja kaks bussi õpilastega, sihtkohaks Valgjärve vana koolimaja. Kohale jõudes ootas meid kaunis loodus ja imeline ilm. Kribinal krabinal kolisime laagrimajja sisse ning töö algas. Kahe laagripäeva jooksul tegime läbi kümme praktilist loodusharidusega seotud tööd, alustades metsataimede tundmaõppimisest ja pilvede kõrguse määramisest ning lõpetades ehete kulla- või hõbedasisalduse määramise ja pääkesekaitsevahendite testimisega. Kõige enam emotsioone tekitas aine sisalduse uurimine spektomeetriga. Selgus, et ehted, mida arvasime olevat suuremas osas kullast ja hõbedast, sisaldasid eelnimetatuid aineid umbes kümne protsendi jagu. Lisaks pilvede kõrguse määramisele oli võimalus pilvi ka ise teha ja mitte ainult veepilvi, millega igapäevaselt oleme harjunud, vaid ilmnnes, et ka alkoholipilved on täiesti võimalikud. Kõige muu hulgas määrasime ainete pH-d ja vedelike pindpinevust. Töötubasid viisid läbi nii meie

oma õpetajad kui ka Tartu Ülikooli tudengid.

Õhtule pani punkti kaasahaarav aardejaht, mis tekitas palju elevust, positiivseid emotsioone ning võistlustuhinat. Nii palju jooksmist metsas pole ammu olnud, usinamad aardeotsijad veetsid aarete koordinaate otsides pea kolm tundi, aga otsimine oli seda väärt. Iga leitud aare oli magus suutäis ja kulus pika päeva lõpus hädasti ära. Laagriõhtusse mahtus ka selle aasta esimene ujumine.

Laagri teisel ning ühtlasi ka viimasel päeval kuulasime ornitoloog Urmas Sellisega linnulaule. Kindlasti kuulsime käblikut, metsvinti, must-kärbsenäppi, ka kägu andis endast märku. Päeva teises osas monteerisime kokku laagrifilmid filmilõikudest, mida olime viimaste päevade jooksul filminud. Minifilmi žanritest olid esindatud komöödia, tragöödia, tehtud oli ka reportaaze ja videoblogisid.

Laagri ja tegevuste peakorraldaja oli õpetaja Kristel Uiboupin, keda abistasid meie kooli vahvad ja abivalmid õpetajad ning teised koolieluvedajad. Suured tänud toreda ja kaasahaarava laagri eest. Kindlasti toimub laager järgmisel aastal jälle, ootame juba, ning siis on loodetavasti esindatud veel teisigi põnevaid koole.

Laura Saunamets
10.klassi õpilane

10.klass looduslaagris. Foto: R. Ziugand

Kodu-uurimine algab oma vanaemade mälestuste kirjapanemisest

Paide Ühisgümnaasium kuulutas Eesti Vabariigi 100. sünnipäeva puhul välja kodu – uurimistööde konkursi 3.- 6. klasside õpilastele teemal „Minu pere 100 aastat“. Konkursile laekus kokku 100 tööd.

Väikeste kodu - uurijate tänuüritus toimus 4. juunil Türil ja Paides, kuhu oli kutsutud ka Kanepi Gümnaasiumi 5. klassi õpilased Carola Müür ja Sanne Käär. Carola Müür koostas oma esimese uurimistöö teemal „Minu vanavanaema Laine Loo mälestused“ ja Sanne Käär kirjutas uurimistöö „Minu vanaema Kaie Kääri mälestused“.

Väikeste kodu-uurijate päev algas Türil Ringhäälingumuuseumis, seejärel toimus ringkäik kevadpealinnas, kus vaadati auruvedureid ja ühte

vanimat raudteejaama, kus tänaseni peatuvad rongid, et sõita Tallinnasse või Viljandisse.

Üritus jätkus Paide Ühisgümnaasiumis konverentsiga, kus sai kuulata iga vanuseastme parima töö kokkuvõtet ning toimus autasustamine. Tänukirja said ka Carola ja Sanne oma tööde eest. Märkimist vääris4.juunil Paides, et on tehtud tubli samm perekonnaloo talletamiseks ja saadud kogemus uurimistöö vormistamiseks. Antud tööde väärtus suureneb iga mööduva aasta jooksul üha enam. Innustati noori kodu – uurijaid veelgi rohkem oma vanavanematega rääkima ja mälestusi üles kirjutama. „Üritus oli lahe, kõik meeldis!“, kinnitasid Carola ja Sanne koduteel.

Tiiu Leppikus
ajalooõpetaja

Kanepi Gümnaasiumi lõpetavad 21.juunil

12. klass

- Marten Hani
- Tarmo Helbre
- Karl-Rico Hüdsi
- Herely Juurik
- Kaarel Kaleva
- Kaisa Kerner
- Joosep Lukats
- Kaisa Oja
- Kristiine Pokk
- Cassandra-Meredith Vaher

Klassijuhataja Rita Ziugand

9. klass

- Eero Allas
- Rene Drenkhan
- Sandra Muuga
- Dainis Männiste
- Helena Rajatamm
- Gerli Saare
- Alex Ševtšuk
- Cris-Steven Tamberg
- Carlo Toomeoja
- Carol Toomeoja
- Terje-Riin Tätte
- Remon Vals
- Marge Veskemaa

Klassijuhataja Maiken Keldu

Ajalootunnid Võrumaa muuseumides

5. ja 10. klasside õpilastel oli võimalus ajalootundide ajal sõita Võrru ja külastada kahte muuseumi, kus toimusid muuseumitunnid. Võrumaa muuseumis oli tunni teemaks „Elu kiviajal“, kus õpilastel tuli praktilisi ülesandeid täita: ahinguga kala püüda, õngenööri kerida, teri kahe kivi vahel jahvatada, looga alt läbi pugada ja veel mitmeid täpsust, tähelepanu ja püsivust nõudvaid tegevusi läbi teha. Esiajast andis põhjaliku ülevaate Võrumaa muuseumi väljapanek ja arheoloogiliste leidude kogu. Eriti huvitavad olid arheoloogilised leiud Tamula järve äärest, nimelt mehe ja naise skeletid ja nende juurest leitud ehted. Õpilased said tutvuda ka

muuseumi väljapanekutega kuni 20. sajandini ja vaadata näitusi. Poiste jaoks olid huvitavad Vabadussõja – aegsed relvad ja metsavenna punker, tüdrukud vaatasid huviga näitusi moest ja kunstist.

Võru linnas asub teinegi muuseum. Kui viiendikud mängisid kiviaega, siis gümnasistid olid samal ajal Lauluisa Kreutzwaldi muuseumis ja jalutasid Võru linnaarst Friedrich Reinhold Kreutzwaldi töö- ja eluruumides ning tutvusid Lauluisa kirjandusliku loominguga. Eraldi hoones sai tutvuda ajaloo eri perioodidel ja erinevates keeltes väljaantud Kalevipoja eepostega ning Lauluisa poolt kirja pandud ennemuistsete lugudega ning nende põhjal

koostatud uuemate väljaannetega. Kuna Kreutzwald oli ka Erastvere ja Kooraste mõisnike perearst, siis nii mõnigi lugu võis olla Kanepi kandi rahvalt kuuldud. 5. klassi õpilastele meeldis mängida Kreutzwaldi lugude põhjal koostatud lauamängu „Reis maailma otsa“ ja otsida näituse põhjal vastuseid 100 Kalevipoja kohta.

Mõlemad muuseumid külas-tatud, koolis õpitud ajalugu üle korratud ning nüüd võib suvepuhkus alata. Aitäh väga huvitavate muuseumitundide eest Laglele ja Aimile Võrumaa muuseumidest.

Tiiu Leppikus
ajalooõpetaja

PÕHIKOOLID

Kevadkontsert ja moedemonstratsioon Saverna koolis

11. mail toimus kevadkontsert ja moedemonstratsioon. Kontserdil said oma lauluoskust näidata kõik soovijad ja muusikaõpetaja Tiina juhendamisel oli esinejaid nii solistidena kui ka koorina. Jagus luuletuste lugejaid, kes tervitasid kevadet ja ülistasid emasid. Oleme kevadkontserdi ühendanud emadepäeva tähistamisega, seepärast olid paljud luuletused ja laulud neile pühendatud.

Nädal aega oli uudistamiseks avatud näitus 2017/18. õppeaastal valminud õpilastöödest. Näituse külastajad on igal kevadel sügavalt liigutatud meie õpilaste keraamikast, kunstitöödest, õmblustöödest, kudumitest, heegeldustest ning puutöö tunnis ja ringis tehtud asjadest.

Valisime aasta ema 2018

Juba neli aastat oleme emadepäeva paiku valinud Aasta ema. Aasta ema tiitlit kandma valime aktiivse, kooli toetava positiivse ellusuhtumisega lapsevanema. Ta on ema, kes on oma poja kõrval, nii heas kui ka halvast, kes toetab igakülgsest oma lapse arengut. Ta on naine, kes on andnud koolile abikäe ja osalenud meie üritustel. Aasta ema 2018 on ema, kes on teinud

raskeid otsuseid, kes on oma pereelu pea peale pööranud, ta võtnud riski ning aidanud kasvatada nn kasulast. Saverna Põhikooli Aasta ema 2018 on 9. klassi õpilase Taavi ema Evelin Mandel.

Õpilaskonverents

Teist aastat viisime läbi algklasside õpilaskonverentsi. Oleme märganud, kui kimbatuses on kaheksanda klassi õpilased loovtöö kaitsmisel, et järgnevatel aastatel oleks õpilastel rohkem kogemust nii uurimustöö koostamiseks, kui ka töö esitlemiseks.

Esimese klassi õpilased uurisid ja koostasid töö metsloomast. Looma valis õpilane loosiga, ja kui valitud loom ei meeldinud, oli see võimalik endale meeldivama loomaga asendada. Teise klassi õpilased tegid süüa, toidu valisid ise ja esitlesid siis tehtut teistele. Kolmanda klassi tööd olid taevakehadest või ilmastikunähtustest. Teema valiti loosiga. Neljanda klassi õpilaste tööd olid Eesti näitlejatest. Õpilane valis ise näitleja, kelle kohta uuris materjale ja esitles neid siis teistele õpilastele.

Konverents õnnestus, kõik väikesed uurijad olid teinud tublit

tööd ja ka esitlused läksid ladusalt. Kõikidel konverentsil osalejatel oli midagi õppida. Konverentsile järgnes ühiselt koogi söömine. Olid ju kõik osalejad pingutanud ja endast parima andnud.

Lõpetamised

Väga tublisid õpilasi on koolis üheksa, see tähendab, et 14,5% õpilastest lõpetas klassi ainult viitega. Meie väga tublid õpilased on:

3. klassist Marta Lehtmäe, Anabel Meitsar ja Kermo Pukk.

4. klassist Daniel Kure.

5. klassist Käröl Mägi, Mona Rea Nerva, Eleri Piho ja Kamilla Elise Teesalu.

7. klassist Gerly Piho.

Põhikooli lõpetab viis noort: Taavi Hausenberg, Kristjan Juronen, Brigitta Paal, Pilleriin Pukk ja Severiin-Silvia Sumborg. Erakordne on see lend õpilasi sellepoolest, et 9. aastat tagasi alustas selles klassis õpinguid vaid Kristjan üksinda. Teised õpilased on tulnud meie kooli hiljem, seoses kolimiste ja Valgjärve Põhikooli sulgemisega.

Kontsert Saverna koolis.

Krootuse Põhikooli õpilaste ja lastevanemate tunnustamine

5. juunil tunnustati Krootuse koolis tublisid õpilasi ja nende vanemaid. Tunnustust väarisid 69 õpilast, kes osalesid mitmesugustel võistlustel, konkurssidel või olümpiaadidel ja saavutasid häid tulemusi. Samuti tunnustati õpilasi, kelle õppeedukus aasta jooksul oli hea või väga hea.

Väga heade tulemustega lõpetasid selle õppeaasta 9 õpilast: Melani Telling, Lisandra Soo, Jessica-Marleen Sabre, Laura Almere, Liisa Vagula 2. klassist, Iti Triin Telling 4. klassist, Taavet Kindsigo 5. klassist, Markus Kõiv 7. klassist ja Lisete Härma 8. klassist. Neljeda ja viitega lõpetasid õppeaasta 19 õpilast. Direktori tänukirjaga tänati järgmisi lapsevanemaid: Annika Almere ja Einar Koger, Jannar Kivimurd ja Maris Soo, Maarja Sabre ja Janek Oja, Marge Käo ja Elmo Telling, Jaanika Matt ja Kalle Vagula, Eda

Viks ja Andu Kindsigo, Marget Taks, Merje ja Indrek Härma ning vanavanemad Ilme ja Kalju Kõiv.

Meie õpilased olid edukad maakondlikel aineolümpiaadidel. Parimaid tulemusi saavutasid Katriin Sirol (bioloogias 1. koht, pranglimise maakondlikus voorus 3.koht), Välek Veeroja (bioloogias 2. koht), Markus Kõiv (bioloogias 2. koht), Lisete Härma (keemias 1. koht, bioloogias 1. koht), Taavet Kindsigo (emakeeolümpiaadil 3. koht), Vägev Veeroja (pranglimise maakondlikus voorus 1. koht), Kelli Parind (pranglimise maakondlikus voorus 2. koht, Tuglase- nimelisel kirjanduskonkursil 3. koht)

Veerandi Tegija tiitliga pärjati 6. klassi õpilane Viktoria Ivanova silmapaistvate sportlike saavutuste eest.

Tänukirja võtab vastu 7.klassi õpilane Markus Kõiv. Foto: Aime Sabre

Krootuse lapsed olid kolmandat aastat Hullu Teadlase teadusprojektis edukad

Juba neljandat aastat kuulutab Tartu ülikooli muuseumis tegutsev Hullu Teadlane vabariigi algklasside laste uurimistöö tegemiseks teema. Käesoleval õppeaastal oli teemaks „H₂O – võta kaevust ja joo!“. Krootuse Põhikooli 2. klass osales sel aastal projektis.

Oma uurimistöö eesmärgiks seadsime selgitada, kui palju meie klassi õpilased joovad kraanivett päevas; kuidas on kõige vett säästvam pesta hambaid; missuguse kvaliteediga on meie lähikülade kaevude pH tase ning soovisime saada teadmisi vee olemusest, omadustest, aga ka veega seotud nähtustest nagu vee soojuspaisumine, kapillaarsus, mürgumine jne.

Selleks, et saada enam vee kohta teadmisi, korraldasime Hullu Teadlase töötoad, kus rääkisime veest, tema omadustest, olemusest, aga ka mürgumisest, kapillaarsusest, soojuspaisumisest ja paljust muust. Igas töötoas tegime mitmeid katseid ja mängisime või meisterdasime.

1. töötoas saime teada, et meie planeedil on väga palju vett, kuid kahjuks on enamus vesi soolane ja seda ei saa joomiseks kasutada. Suurem osa magedat vett asub poolustel lume ja jääna. Sestap tuleb puhast vett säästa ja seda ei tohi raisata. Veel saime teada, et veel on kolm olemust: tahke, vedel ja gaasiline. **Veendusime katseliselt**, kuidas vee olemud vahelduvad. Sügavkülma pandud veest sai jää – **vesi jäätus ehk tahkus**. Soojas klassis hakkas jää taas **sulama**. Pliidile pandud vesi hakkas keema ja **aurustuma**. Kui panime kastrulile panime kaane peale, siis veeaur muutus taas jahedal kastrulikaanel veeks – see **kondenseerus**.

Vee hulk meie kehas sõltub vanusest, kehas on seda 9- aastastel umbes 65 protsenti Kõige veerohkem kehaosa on aju, kõige vähem vett on hammastes ja luudes.

2. töötoas tahtsime katse abil

Krootuse lapsed tutvustavad oma uurimistööd. Foto: Sigrid Mallene

teada, palju on ühes kartulimugulas vett. Selleks riivisime pestud kartuli ära ja kaalusime saadud massi digitaalse kaaluga. Seejärel püstitasime hüpoteesi: **mitu grammi on kartulis vett**. Kui riivitud kartul oli kuivanud, siis saime teada, et kartulis oli vett 89 protsenti, tahket ainet vaid 11 protsenti.

3. töötoas uurisime, kas vesi on **hea lahusti**. Selleks proovisime erinevaid aineid vees lahustada: suhkrut, soola, äädikat, soodat. Saime suhkru-, soola-, äädika- ja soodalahuse. Ka merevees on rohkelt soola lahustunud.

Proovisime katseliselt uurida, kas põhjavesi on päris puhas. Selleks panime kraanivett katseklaasile ja kuumutasime katseklaasi piirituslambil. Vee molekulid aurustusid katseklaasilt jättes sinna valged ringid. Saime teada, et põhjavesi pole päris puhas, vaid maa all on seal lahustunud mitmesuguseid teiste ainete osakesi.

Siis uurisime kattega, mis saab veega, kui seda soojendada. Selgus, et vett tuli juurde. Järeldasime, et **soojenedes vesi paisub**. Kui vesi taas jahtus, oli teda sama palju, kui enne soojendamist. Seega vesi tõmbub jahtudes kokku. Seda nähtust

nimetatakse soojuspaisumiseks. Samal põhimõttel töötab klassi seinal olev termomeeter, kus värvitud piiritus vastavalt ruumi temperatuurile paisub ja tõmbub kokku ning me skaalalt näeme, palju on klassis sooja.

4. töötoas uurisime, mis on mürgumine. Veelindude suled ei saa märjaks seepärast, sest need on kaetud õhukese rasvakihiga, mis tõrjub vett. Sellist nähtust, kus vesi saab asju märjaks teha, nimetatakse **mürgumiseks**. Katsetasime, missugused kehad märguvad, missugused mitte.

Järgmiseks valasime veeklaasi toiduõli. Saime teada, et õli tõuseb vee peale ning sellepärast on ohtlik, kui merel sõitvatelt laevadelt satub merre naftat. Veelindude suled saavad õliseks ja märguvad - lind võib hukkuda.

Seejärel püüdsime näha, kas vesi oskab ülespoole liikuda. Vett klaasist valades voolas see Maa külgetõmbejõul allapoole. Seejärel panime veeklaasi paberkateteriku riba. Vesi hakkas ülespoole tõusma ja peagi oli laud märg. Selgus, et peenikestes torudes (kapillaarides) oskab vesi ülespoole liikuda. Tänu sellele saavad ka puude kõrgemad lehed juurtest vett kätte, tänu sellele jõuab veri jalgadest peani.

Kapillaarsus on vedeliku võime tõusta kitsas nõus raskusjõudu trotsides ülespoole.

5.töötoas uurisime, missugune on meie kraanivee pH.

Vee pH näitab, kas vesi on happeline või aluseline. Tavalise joogivee pH on natuke alla seitsme. Kui pH üle 8,5, halveneb vee maitse. Liiga aluseline vesi on organismile kahjulik. Happeline, liiga madala pH-ga vesi on pehme ning põhjustab roostetamist veevõrgus, lahustades vette erinevaid metalle.

Meie klassi lapsed on pärit erinevatest Põlvamaa küladest: Krootusest, Ihamarust, Karaskist, Karilatsist, Tuulemäelt, Pranglist. Töötoa hommikul võtsid nad kodust kaasa oma kaevuvee, mille pH taset me indikaatorribadega mõõtma hakkasime. Meie katsest olid väga huvitatud ka lapsevanemad.

Selgus, et lastel on kodus kõigil väga hea joogivesi - pH väärtus oli 6-7. Proovisime ka erinevate kooli puhastusvahendite pH taset määrata ja tulemused olid üllatavad. Kõige happelisem oli puhastusvahend Domestos, mille pH oli 1.

6.töötoas mõõtsime, kui palju kulutame vett hammaste pesemiseks. Mitte kõikides maailma paigus pole puhta veega lugu sama hea kui Eestis.

Katsetasime, kuidas hambaid pesta nii, et vesi jookseb; pesta hambaid nii, et vesi jookseb hambaharja märjaks tehes, suud ja hambaharja loputades; pesta hambaid topsi veega. Kulunud veehulga mõõtmiseks panime äravoolutoru alla ämbri ja hiljem mõõtsime kulunud vee.

Kui vesi hambaid pestes kraanist jooksis, kulus vett 1 minutiga ämbritäis ehk 8 liitrit. Kui ärvestada, et hammaste pesu võiks kesta 2- 3 minutit, oleks veekulu päris suur (16 – 24 liitrit). Kui vesi jooksis vaid hambaharja märjaks tehes, suud ja hambaharja loputades, kulus vett 1 liiter 600 milliliitrit.

Topsitäie veega saaks samuti hambad puhtaks ning vett kulus 400 milliliitrit.

Lõpuks arvutasime, kui palju kraanivett joob iga laps päevas. Selleks kandsime joodud veekoguse tabelisse. Meie kümme last jõid nelja nädala jooksul 141, 5 liitrit puhast põhjavett. See tegi kokku 707 klaasi vett.

Kokkuvõttes kujunes uurimistöö väga edukaks. Täitsime kõik uurimistöö eesmärgid. Paljud õpilased, kes varem kraaniveele eelistasid rohkelt suhkrut sisaldavaid mahlasid, limonaade ja pudelivett, leidsid, et kraanivesi on väga hea janukustutaja. Nelja nädala jooksul suurenes meie vee joomine. Avastasime, et joodavat vett saab maitsestada, kui lisada sinna piparmünti, sidrunit, laimi, marju, kurgivie vms.

Töö hüpoteegid said tõestatud.

- Õpilased nõustusi, et kraanivesi on väga hea janukustutaja.

- Meie õpilaste kaevudes on kvaliteetne joogivesi.

- Meie klassi õpilased jõid päevas keskmiselt liitri vett.

Kokkuvõttes võib öelda, et projekt oli edukas ning põnev nii meile kui ka meie vanematele.

2017./ 18. õppeaasta Hullu Teadlase IV teaduskonverentsile “H₂O, võta kaevust ja joo!” projektis oli rekordarv osalejaid - 14 maakonda, 37 erinevat kooli ja üle 700 õpilase.

15. mail toimus Hullu Teadlase IV teaduskonverentsi finaalarvitus Tartu Ülikooli muuseumi valges saalis. Kohale olid oodatud erinevate vanuserühmade vii parima uurimistöö tegijad ja juhendajad ehk ühtekokku 15 põnevat ideed ja meeskonda. Rühmad esitlesid oma uurimistööde tulemusi ettekandena ning seejärel selgitati igas vanuserühmas parimad, nende seas ka Krootuse lapsed.

Sigrid Mallene
klassijuhataja

Krootuse laste seas on populaarne õuesõpe

Õpetajad võivad kinnitada, et argisele klassis õppimisele toovad vaheldust erinevad õppekäigud ja – ekskursioonid ning õuesõpe. Enamasti on võimalik programmides osalemiseks ja sõiduks ka taotleda raha.

23. märtsil käisid meie algklassid Eesti Põllumajandusmuuseumi Ülenurmes, et osaleda programmis „Milleks muna?“.

Projektis osalemise ja bussi eest saime raha Maaeluministeeriumilt. Muuseumitunnis tutvustati kodulindude metsikuid sugulasi, erinevaid kodulinde ja neilt saadavaid mune. Näitusel saime uudistada looduse vingerpusse - huvitavaid defektiga mune. Räägiti kanamuna ehitusest ja koostisest ning munast kui kvaliteetsest toorainest, tema kasutusviisidest, olulisusest ning tervislikkusest. Õppisime ka paar nippi, kuidas eristada, kas muna on keedetud või toores. Saime teada, et kana- ja vutimunasid on süüa väga tervislik. Eriti vahva oli ovoskoobiga vaadata

läbivalgustatud mune. Kindlasti oskavad lapsed nüüd enam tähelepanu pöörata munakarpide ning munatemplite erinevatele märgistustele.

Muuseumitunnis said lapsed praktiliselt teada, mis tunne on kanafarmides peetaval lindudel kitsas puuris. Selleks oli ehitatud puurid laste suurust arvestades. Laste sõnul oli puuris ebameeldivalt kitsas.

Iga laps sai maitsta tervislikke vutimune. 7. mail sõitsime Võrumaale Ähijärve äärde, et osaleda loodusprogrammis „Vahva retk Ähijärve lasterajal“.

Programmis osalemiseks ja sõiduks saime toetuse KIK-ist. Esmalt tutvusime aidas talurahvale vajalike tööriistadega nagu näiteks vesikivi, koorelahutaja ja võimasin. Püüdsime ära tunda ka erinevaid teraviljapäid ja tuletasime meelde, mida teraviljadest valmistatakse.

Seejärel suundusime matkarajale, mis kulges piki Ähijärve. Ähijärv

on Karula kõrgustiku suurim järv – 181 hektarit suur. Ähijärve ääres käib päris vilgas elu. Vaatlesime binoklitega, kuidas tuttütüd roostikus askeldasid ja kühnokk luik pesal haudus. Raja ja metsa ääres õitses mitmeid taimi. Tuletasime meelde varsakapja, lepiklille, jänese kapsast, mustikat ja pohla. Mängisime puulehtede arengutsükli mängu. Retkel õppisime palju muudki, näiteks saime teadmisi liblika arengutsüklist.

18.mail sõitsime Vellaverre, et osaleda programmis “Teod”.

Programmi eesmärk oli tigude tundmaõppimine, vaatlemine, uurimine ning teada saada nende koht ökosüsteemis.

Programmi jooksul tutvusime tigude elupaikadega, otsisime erinevaid tigusid (kiritigu ja Viinamäe tigu), uurisime neid lähemalt, rääkisime, kuidas nad liiguvad, mida söövad, milline on nende välisehitus, kes on vaenlased ja mille poolest on teod kasulikud või kahjulikud.

Programmis osalemise ja sõidu eest tasus SA Keskkonnainvesteeringute Keskus ja Vapramäe-Vellavere-Vitipalu SA. Oleme programmijuhtidelt tihti kiita saanud, et lapsed on

teadmishimulised, distsiplineeritud ja suure silmaringiga. See märgib, et tehtud töö on vaeva väärt.

Sigrid Mallene

Ähijärve ääres. Foto: Sigrid Mallene

LASTEAED

Põlgaste küla staadion täitus üheks öhtuks rõõmsameelsete lastega

Reedel, 1. juunil võis Põlgaste küla staadionil märgata rohkem sagimist, vilkureid ning kuulda võis isegi sireene ja ka vähemalt 115 lapse naerukilkeid. Mis siin Põlgastes küll toimus? Olgem mureta. Põlgaste Lasteaed Sinilill ja MA Põlgaste Lapsehoid kutsusid kõiki Kanepi valla toredaid ja vahvaid lapsi tähistamas üheskoos lastekaitsepäeva.

Põlgaste lasteaia ja lapsehoiu hoolekogul on olnud tavaks korraldada 1. juunil lastekaitsepäeva lasteaias ja lapsehoius käivatele lastele. Sel aastal soovisime kaasata lastekaitsepäevale ka kogukonna lapsi. Nii see mõte teoks saigi. Kõik lapsed said ennast registreerida ning osaleda loosis. Kõik registreerunud 115 last said Põlva Tarbijate Ühistu poolt tasuta jäätise või kõrrejoogi. Osalejateks olid nii Kanepi valla kui ka Võru, Põlva, Otepää ja Tartu valla lapsed.

Ilmataadilt oli tellitud üks palav ja päikesepaisteline päev ning ega muud üle ei jäänud, kui oli vaja kokku kutsuda meie toredad sõbrad, kes meid sel päeval toetasid ja üritusele oma õla alla panid. Tegevusi jätkus nii pisematele, kui ka suurematele lastele. Kohale oli tulnud Põlgaste vabatahtlik pääste, Politsei- ja Piirivalveameti Lõuna Prefektuuri Põlva politseijaoskond, Eesti Punase Risti Põlvamaa Selts, Kaitseliidu Põlva malev, Kirsi Ponitalu ponid ja Põlgaste mudeliklubi. Kõikidel lastel oli võimalik saada näomaalingut, õhupallilooma, Helina pannkoogikohvikust pannkooke ning panna ennast proovile takistusrajal ning sportlikes tegevustes. Kuna käimas on Eesti Vabariigi juubeliaasta, siis oli loodud loovustuba, kus kõik kohalolijad said joonistada oma enda puu ning ürituse lõpuks valmis meie enda pargikene 100 vahva ja omanäolise puuga. Nii nagu ikka on igal peol ka lõpp ning meie lastekaitsepäev kulmineerus ühe toreda vahupeoga. See oli küll laste seas kõige oodatum hetk. Kogu üritus oli külastajatele tasuta.

Lisaks kõigile neile, keda eelnevalt juba nimetasin toetasid meid veel järgmised ettevõtted ja asutused: DeterChem OÜ, Grüne Fee Eesti, Kommipomm, Lendliis OÜ, Matu Lastekaubad, MagusadKilod OÜ, MT NET OÜ, Põhjala Teetalu, Põlva Tarbijate Ühistu, TAGGEL OÜ. Suured kumardused ja tuhat tänu meie toetajatele. Loodan, et kohtume teiega ka järgmisel aastal lastekaitsepäeval Põlgastes.

Kaunist suve!

Põlgaste Lasteaed Sinilill ja MA Põlgaste Lapsehoid
direktor
Kristiina Kaljurand

Lastekaitsepäev Põlgastes.

NOORTEKESKUS

Hooaja lõpp ja suve algus Kanepi noortekeskuses

Pikk kooliaasta on lõppenud ning noortekeskuses lõpevad selleks hooajaks ka huviringid, et noored saaksid vaba aega nautida täiel rinnal. See aga ei tähenda seda, et noortekeskuses tegevustest ja üritustest puudus oleks. Sügisest jätkuvad samad huviringid ning juurde on tulemas ka palju uusi ja põnevaid huviringe, nii et kindlasti on, mida oodata.

Sellel hooajal korraldas noortekeskus mitmesuguseid huviringe, et iga noor leiaks just selle, mis talle sobilik ning parasjagu huvi pakkuda võiks.

Novembris alustas **kokandusring**, mida viis läbi Maarja Lattik. Kokandusringtoimus kaks korda kuus Kanepi Gümnaasiumi kodunduse klassis. Kokandusring toimus ka Põlgaste noortetoas, juhendajaks Helina Sarnit. Kokandusringi eesmärgiks on see, et valmistatav toit oleks võimalikult lihtne. Seda selleks, et ringis osalevad noored tunneksid, et nad saavad toidu valmistamisega ise kodus hakkama ning seda siis ka teeksid. Hooaja jooksul on valmistatud erinevaid toite, küpsetatud kooke ja pirukaid, valmistatud pastat, tehtud smuutit. Kokandusring on saanud väga populaarseks. Noored on kiired õppijad ning iga roog valmis mängulise kergusega. Lisaks on vahepeal suu magusaks saanud ka pärastlõunasel kellaajal koolis viibinud õpetajad. Maikuus toimus noortele mõeldud sushikoolitus, kus noored said õppida iseseisvalt sushit valmistama ja kõik said oma valmistatud sushi koju kaasa võtta ja ära süüa. Koolituse juhendajaks oli Eva Tasso.

Kõik jahindushuvilised noored said osa võtta **jahindusringist**. Jahindusringi raames said noored tutvuda lähemalt Eestis elavate metsloomadega. Käisime metsas metsloomade jälgi uurimas ja tuvastamas, külastasime mitmeid Põlvamaal asuvaid jahimajasid. Noored said tutvuda metsloomade topistega, külastades Metsanurgatalu loodusõppekeskust. Talveperioodil käisid noored koos juhendajaga paigaldamas loomade söödapaiga juurde metsakaamerat. Hiljem oli võimalik näha pilte metsloomadest, kes söödapaika külastasid. Lisaks said noored ise lammutada loomade vana söödapaiga ning asemele paigaldati uus ja uhke söödakoht, mis metsloomade rõõmuks täideti viljavaruga. Põlva Jahiseltsis said noored tutvuda jahitrofeedega. Lisaks õppisid noored jahindushuvilised loomade hammaste järgi määrama nende vanust. Kevade alguses käisime jällegi metsas ja külastasime järve ääres asuvat kobraste elupaika. Jahindusringi juhendaja andis ülevaate kobraste elust ja olust. Jahindusringi hooaja lõpetuseks premeeris juhendaja noori lasketiiru viimisega. Noortel oli võimalus iseseisvalt proovida õhupüssist märki laskmist. Enne relva käsitlemist tutvustati noortele põhjalikult ohutusnõudeid ning relva käsitlemise

tehnikat. Jahindusringi juhendajaks on Tiit Rammul.

Meisterdamishuvilistel noortel oli sellel hooajal võimalus osa võtta **keraamikaringist**, mis toimus Kõllestes. Noored said omal vabal valikul valmistada erinevaid keraamilisi esemeid. Esimesel korral valmistati tassi, mis hiljem sai glasuuritud. Järgnevatel kordadel valmistasid noored erinevate suurstega kausse, küünlaaaluiseid, vaagnaid, erinevaid kujakesi. Keraamikaringi juhendajaks oli Mirjam Loks. Talvel külastasime Krista Keraamikakoda, kus noored said näha, milline keraamikakoda välja näeb ning iga üks sai valmistada endale ka vahva karbikese.

Kevadel alustas noortekeskuses **helitehnikaring**. Helitehnikaringis on noortel võimalus õppida, kuidas käsitleda tänapäevast DJ tehnikat. Noored saavad baasteadmised, kuidas seada helitehnikat tööks. Samuti õpitakse põgusalt valgustehnika käsitlemist. Noortel on võimalus helitehnikaringi väljundiks abistada suvepeo korraldamisel, mis võtab helitehnikaringis saadud teadmised kokku. Noored saavad oma teadmisi praktiseerida ja ise laval üles astuda, esitades muusikalise kava, mille nad ise on loonud. Helitehnikaringi juhendajaks on Tauno Pettai.

Selle hooaja üheks populaarsemaks huviringiks osutus **mäesuusaring**, mille raames oli noortel võimalus käia Kuutsemäel suusatamas või lumelauaga sõitmas. Noored läbisid ka algse mäesuusa- ja lumelauakoolituse professionaalse juhendaja käe all. Noortekeskuses ei möödunud päevagi, mil keegi ei küsinud, millal jälle mäele minnakse. Noorte õnneks oli sellel aastal talv üsna lumerohke ning jõudsime mäele päris tihti.

Lisaks eelnimetatud ringidele toimub Põlgastes **lauatennisering**, juhendajaks on Margus Petersell. Põlgastes on väga populaarseks ringiks osutunud **mudelspordiring**, mille juhendajaks on Allan Sarnit. Kanepis toimus sellel hooajal **lilleseadering**, mis mõeldud lasteaiaa lastele, juhendajaks Helin Vill. Kooli soetati **robotikaringi** tarbeks uusi vahendeid. Lisaks said Kanepi Gümnaasiumi noored **ettevõtlusringi** raames külastada erinevaid ettevõtteid ning loodusringi raames on noored külastanud Tartu Ülikooli ja Eesti Maaülikooli, kus noored osalesid erinevates töötubades.

Täname kõiki, kes on selle hooaja jooksul aktiivselt huviringides kaasa löönud ja kohtume juba sügisel vanades ja uutes huviringides!

Suvi noortekeskuses

Mai lõpus käisime noortega Moostes paintballi mängimas. Lisaks oleme külastanud mitmeid seiklusparke, kus noortel võimalus oma osavus proovile panna ja kõrgustes ronida. On olnud väga adrenaliinirohked õhtupoolikud. Suvi noortekeskuses tuleb üritusterohke. 25. juunil alustab maleva esimene rühm. Maleva teine rühm alustab 30. juulil. 21. juulil algusega kell 20:00 toimub Kanepis noorte suvepidu, mille korraldamisel lõövad suuresti kaasa Kanepist juba lahkunud noored. Pidul töötab tulla vägev ning esmakordselt jõuab Kanepisse esinema räpeliit- Reket ning DJ Paul Oja. Pidul toimub Jõksi järve ääres. Ole kindlasti kohal!

Etteruttavalt võib mainida, et 12. augustil toimub järjekordne noortekeskuse korraldatav 10. perepäev. Kuna tegemist on juubeliaastaga, tuleb üritus uhke ning ees on ootamas mitmeid üllatusi.

Lisaks on suvel plaanis korraldada üks matk ning kindlasti toimub veel palju muud põnevat. Tegevuste ja üritustega kursis olemiseks külasta kindlasti noortekeskuse facebooki (www.facebook.com/KanepiANK) ja instagrammi lehte (www.instagram.com/kanepiank). Nautige soojasid ilmasid ning kaunist ja teguderohket suve kõigile!

Siret Konsa

Kanepi valla Avatud Noortekeskuse juhataja

Sushikoolitus. Foto: Eva Tasso

Paintball. Foto: Siret Konsa

KOGUKOND

Prangli Külaselts ja projektitegevus aastatel 2002- 2018

Prangli külaelu aitas käivitada ja äratada Põlvamaa Partnerluskogust Raili Kallavus. Tema eestvedamisel toimus 3 külakoosolekut muruplatsil, mille tulemusel 2002.aasta detsembris loodi Prangli Külaseltsing.

Kogukonna murekohad olid korterelamutes puuduv vesi ja külas kooskäimise koht. Tehti ühiselt kaks projekti „ Prangli külakoda“ ja „ Prangli vesi“. Kahjuks esimesed projektid rahastust ei saanud. Veeprobleemi aitas meil lahendada vallavanem Andrus Seeme. Kõlleste Vallavalitsus andis külakeskusele 0-rendiga korteri kasutada. Meie küla inimesed läbisid kaasajate ja noorte liidrite koolituse. Pärast seda hakkasime projekte kirjutama. Esimene projekt „Palliplatsi rajamine“ sai toetust KOP-ilt. Külakeskuse remonti toetas Kagu-Eesti Partnerlusprogramm. Kõige esimesed koolitused olid esmaabi, siidimaal ja laste käelised tegevused. Ühisüritused olid vastlapäev, volbripäev ja jõulupidu. Kalev Kaldoja koostas Prangli küla arengukava aastateks 2003-2008. Prangli külas on 24 „suitsu“, kus elab 120 elanikku. Läbisin projekti „Töö tugi Kagu-Eesti“ koolituse.

Sain võimaluse Prangli külakeskuses töötugiisiku nõustamise teenust pakkuda ja töötubade korraldamist käsitööringina. MTÜ Kanepi Kommunikatsioonikeskus rajas avaliku internetipunkti. Järgmisena toetati projekti „Külakeskuse ahju rekonstrueerimine“, mille tegevusena külaelanikud lammutasid vana ja valmis uus ahi. Projekti „ Naiste töötuba“ käigus saime esimese õmblusmasina. Naised käsitööringis said õmmelda, kangastelgedel kududa, karpe voltida, seepe viltida, lapitehnikat ja punumist õppida.

Seltsingutele ei antud projekti toetusi nii väga lihtsalt, sellepärast tuli mõelda, kuidas edasi. Prangli Külaseltsingust sai 05.03. 2008.a. MTÜ Prangli Külaselts. MTÜ tegevuse eesmärk on külaelu edendamine, elukvaliteedi tõstmine ja piirkonna jätkusuutlik areng. Saime toetuse projektile „ Prangli käsitöökoda“, selle raames tegime külakeskuse köögis ja vannitoas sanitaarremondi ning soetasime elektripliidi, mikrolaineahju, pesumasina, toidunõudekomplekti jpm. Pesumasina soetamisega seoses tekkis võimalus pesu pesemise teenust pakkuda. Murutrimmeri saime külaplatsi korrashoidmiseks.

Jätkuprojekti kirjutasime „ Naiste töötuba 2“, selle projektiga soetasime overlokmasina.

Kirri-Mirri käsitööpoe perenaine Lea Dorbek on meie külakeskuses algusaastatest peale viinud läbi erinevaid käsitöö koolitusi. „Prangli mänguväljak 2“ projekti raames saime lastele rajada mänguväljaku. Tegime mänguväljaku avamise peo, kus lapsed said lustida. „ Turvaline ja tervislik Prangli“ projekti käigus saime teada linajahu ja linaõli kasulikkusest. Teisel koolitusel tuleohutusest saime teada, kuidas põlevat pliiti tekiga ja tuld vahukustutiga kustutada. Üks külakeskuse ruum sai uue ahju, aga teine ruum, mis kiiresti maha jahtus sai õhksoojuspumba „Prangli külakeskuse soojus ja tegevus käsikäes“ projekti raames. Lisaks õhksoojuspumbale saime ka koroonalaua.

Möte tuli hoopis, et vahelduseks võiks teha projekti “Prangli õuesõppepäevad“, mille käigus toimus vibukoolitus, seiklusmäng ja vanade toolide disainimine. Sellest edasi saime indu juurde, et võiks ka külaseltsile vibukomplekti soetada. Projektiga „Prangli vibulased“ õnnestus vibuvarustuse soetamine ja koolitus meie küla kirbuturul.

2009-2011 osalesin MTÜ LNL projektis „Põlva ja Võrumaa noortele suunatud turvaline ja motiveeriv võrgustikutöö“ Sellel ajavahemikul olin noorte mentor ja pakkusin tugiisiku teenust. Krootuse Põhikooli noored osalesid selle projekti raames väga paljudes töötubades ja ühisüritustel. 2013 osalesid meie küla noored Liisi, Lenna ja Kaire projektis „ Kagu-Eesti noorte demokraatiakool“. Noored ise kirjutasid ja korraldasid projektiürituse esmaabiteemaline perepäev „ Märka ja aita abivajajat“. Käsitöö õpitubades olime teinud geelküünlaid, seepe, viltimist, siidisalle kolmes erinevas tehnikas, kipsikujudest magneteid, liivakaarte, kokandust, pärlitehnikas kiiliprosse, rullnukke, T-särkide disainimist. Ühisüritused: vastlapäev, kevadpühad, söbrapäev, volbripäev, emadepäev, kirbuturg, kadri- ja mardipäev, jõulupidu. Kirbuturu asemel olime teinud kaks viimast aastat sportlike üritusi. Eelmisel suvel korraldasime sportliku perepäeva. Praegu on käimas LEADER projekt Prangli külakeskuse akende ja ukse vahetus. Väga palju külaseltsi elu on projektide põhine ja vabatahtlik töö. Prangli külaseltsi tegevusi ja

kaasfinantseerimisi on toetanud Kõlleste Vallavalitsus.

Prangli külakeskust on külastanud Urmas Klaas. Valgamaa külade aktivistid 2009. aastal, ekskursiooni eestvedajad olid Ivika Nõgel ja Margus Timmo. Pärnumaa MTÜ eestvedajad käisid välismaalt vahetusõpilastega meie külakeskust vaatamas. Leedust kogukondade eestvedajad. Vastseliina palverändurid ööbisid külakeskuses. Sellel aastal vastasin ühe tudengi magistritöö raames tehtud intervjuule, mis uuris kogukonna tegevust.

Loodan, et uue Kanepi Vallavalitsusega saame koostööd jätkata, tänu kogukonna toredatele peredele, kes Prangli külas elavad ja toimetavad. Kõige aktiivsemad on lapsed ja noored. Kadi Kuldmägi tegi loovtöö teemal MTÜ Prangli Külaseltsi kroonika aastatel 2008-2017. Lõpetan loovtööst võetud laulusõnadega:

Oo Eestimaa, oo sünnimaa,
kuni su küla veel elab,
elad sina ka.

Prangli külakeskuse huvijuht
Merle Juhkam

Kõrista Külaseltsi kihelkonna-värvides „Teeme Ära“

Külaselts on aastas vähemalt ühe talgupäeva ikka korraldanud. Seda juba siis, kui üleriigilist koristuspäeva veel ei tehtud. Sellel aastal on juba teine kord, kui olime end „Teeme Ära“ talgutele registreerinud. Seekord liitusime tänavuse talgupäeva ühe üleskutsega: kingi Eestile oma kihelkonna värvid! Talgu korraldajate poolt oli see suurepärane idee. Kuna talgupäev oli pühendatud Eesti Vabariigi 100. Sünnipäevale, sai meie külas pidurüüsse üldkasutatava pügikasti aed. Kaunistada kodupaika, tuues enda ümber rohkem värvi on hingekosutav töö. Kohal olid tublid külaseltsi liikmed. Värvimist oli kõvasti, aga lõpptulemuseks on rõõmsates värvides aed keset küla. Usun, et see aed rõõmustab igat möödijat, olgu ta siis külast või kaugemalt. Tööde lõpus pidasime ka pisikese pikniku. Aitäh sulle, tubli ja töökas talguline!

Piret Kuik

MTÜ Kõrista Külaselts

Kõrista talgutöö. Foto: Piret Kuik

Eakate klubil Ajaring toimus lehekuul mitmeid huvitavaid üritusi

Mai esimesel laupäeval toimus laupäevak. Koristasime endiste Kanepi kultuuritegelaste hauaplatse Kanepi-Mäe kalmistul. Osalemas oli kümmekond inimest. Päev lõppes seltsimajas kohvi joomise ja piruka söömisega.

Toimus emadepäeva tähistamine pubis Temp ja Taar. Osalejaid oli kaunis rohke seltskond. Päevaprae ja kaljakuusi kõrval rääkisime palju laste teemadel, väikeste laste naljakatest ütlemistest.

22.mail toimus reis kaunile Võrumaale suure reisiseltskonnaga - kokku 50 inimest. Külastasime Nopri talu, kus vastu võttis meid talu kaheksandat põlve taluperemees Tiit Niilo koos abikaasa Vilvega. Tutvusime meiereiga, mis valmistab talu lehmade piimast tooteid. Sel aastal lisandus 11 uudistoodet. Tööle on palgatud hollandlasest juustumeister. Pärast tegime tutvust lehmakasvatusega, kus elu korraldavad robotid. Lõunaks pakuti seljanka suppi ja degusteerisime ja

ostsime kaasa talu tooteid.

Edasi suundusime Andri-Peedo kitsefarmi. Vastu võtsid talu peremees Kermo ja perenaine Linda. Kitsefarm tüüringi tõugu kitsedega on uus ja kaasaegne. Alustati omal ajal väikselt. Poolteist aastat tagasi avati uus kitsekasvatuskompleks 500 looma tarbeks. Talul on oma meieri, kust tulevad kitsepiimast tooted. Talul on ainulaadne kaasaegne heinakuivati. Maitseisime kitsepiima ja juustusid.

Reis jätkus Metsavenna talu suunas. Vahepeal tegime peatuse Apes. Talus võttis vastu meid talu

peremees Meelis Mõttus, kes rääkis meile huvitavaid lugusid metsavendlusest ja nende elust. Tutvusime metsavendade punkriga ja maitseisime punkris metsakohinat, mis aitas raskel ajal ellu jääda. Pärast sõime metsavenna toitu, koorega keedetud kartul soola ja võiga- maitstes hästi. Peremehe kitarril saatel laulsime metsavendade laule. Hea tujuga asusime koduteele.

Hea, et leidub maapiirkonnas tublisid tegijaid.

Liidia Kängsepp

Klubi Ajaring väljasõit.

TEADE

Kanepi raamatukogus puhkus 02. juuli-29. juuli.

Põlgaste Raamatukogu korraldab sel suvel lastele lugemist nii, et iga loetud raamat liimitakse lugemispuule ketiks. Augustis teeme lugemisest kokkuvõtte ja jagame tublidele lugejatele auhindu, maitseme veidi magusat. Seni on puu peal olevad ketid hästi edenenud.

Karikakar - seniortantsu rühm

“Karikakar” on senior-tantsu rühm, mis tegutseb Krootuse külakeskuse juures. Kokku saame tavaliselt üks kord nädalas. Samme aitab meil ritta seada Liivia Vaas. Meie naised mitte ainult ei tantsi, vaid saavad hakkama ka muude oskust nõudvate ettevõtmistega. Ei sõnaseadmise ega suupistete valmistamisega ega ka sünnipäevalastele õnnesoovi laulmisega ei jää me hätta. Peale selle on meil kõigil kogu aeg hea tuju.

Maikuu on mõnes mõttes kokkuvõtte tegemise aeg, sest ees on suvi ja koos ei käida enam nii tihti. Kevadtalv oli meil sisukas, käisime mitmel pool esinemas. Kõige esimene esinemine oli Piigaste pansionaadis. Seal me mitte ainult ei tantsinud, vaid esitasime ka väikese estraaditüki “Küünlad”, milles said sõna Ilme Oina, Tiina Hoop ja Liivia Vaas. Lõpetuseks luges Ilme Oina veel tundmatu autori luuletuse vanadest ja vanusest. Pisarateni liigutav lugu elust enesest.

Märtsis oli esinemine Põlvamaa invaühingu naistepäeva peol ja veel käisime külakosti viimas Põlva hooldekodusse. Sealne esinemine kulges eriti meeleolukalt ja kõik olid väga rahul. Mitte kedagi ei jätnud ükskõikseks “Küünaldes” kasutatav võro keel ja mahlakas huumor, mis kutsus esile rõkkavat naeru ka personali hulgas, kes oli samuti koridori peale kuulama -vaatama kogunenud.

Aprilli lõpus sai teoks ammune plaan lähemalt tutvust teha ühe talu kitsede, lammaste ja muude õueloomadega. Kui vanasti oli igas talus oma lehm, jõulupõrsas, sokilõnga lammas ja õnnelikud õrrekanad, siis tänapäeval on talude põhitoodang muru ja aedvili. Koerad ja kassid muidugi kuuluvad ka praegu talude juurde. Aga talulehm enam teise talu lehma “ammuud “ei kuule. Nii siis otsustasimegi, et aeg on lähemalt tutvuda koduloomadega, mis on praegu rohkem levinud. See oli ka mõeldud rühma aktiivse tegevuse lõpetamise päevana. Pärast talu õnnelikku ülesleidmist ning loomade uudistamist istusime koos laua taha ja maitseisime kaasavõetud hõrgutisi. Aeg kulus kuidagi eriti kiiresti ja juba pididki esimesed end asutama minekule, sest teised kohustused ootasid. Plaani sai võetud järgmine kord üks korralik lõkkeõhtu teha.

Mai algul korraldasime ekskursiooni Siguldasse. Kogu seltskond oli vaimustuses Läti loodusest ja kaubandusest. Ka ilm soosis meie sõitu. Mõtted liiguvad ses suunas, et niisugune kevadine väljasõit võikski traditsiooniks saada. Juuni algul tantsisime veel Kõivualutse laadal ja suvepuhkus algas. Sügisel jälle uue hooga, et selg saaks sirgemaks ja pea virgemaks. Tore on niimoodi koos käia.

Rühma nimel
Heli Helistvee

KULTUUR

RAAMATUKOGU

1.juunist stardib Saverna raamatukogus juba kolmandat korda laste suvelugemise konkurss. Kuna on vabariigi juubeliaasta, siis seekord eelistasime raamatute valikul Eesti kirjanike paaril viimasel aastal ilmunud raamatuid. Samas on lastel vabadus

võtta lugemiseks ka teisi raamatuid ja ka aimeraamatuid – kõik suve jooksul loetud raamatud lähevad arvesse. Oleme paindlikud, sest tore ju, kui laps huvitub ka raamatutest! Sellel suvel on raamatukogus lugemispuu, kuhu iga suvelugeja saab loetud raamatu kohta panna

puulehekese. Leheke näitab, mitu raamatut laps suve jooksul läbi loeb. Eelmise paari aasta kogemus on näidanud, et selline info stimuleerib lapsi. Samas raamatuid tagastades uurib raamatukogutädi, millest raamatus juttu oli ning kes olid vahvamad tegelased. Kui eelneval

kahel aastal on konkurss kestnud 30.septembrini, siis sellel aastal lõpetame 22.septembril. Saab ju siis ka suvi läbi...Oktoobris toimub kõikidele suvelugejatele pidulik vastuvõtt raamatukogus. Kõik tublid lugejad saavad väikese kingituse ning parimatest parimaid ootab alati

mõnus üllatus.

Loodame, et ka sellel suvel jõuab rohkem lapsi raamatute juurde kui eelnevatel aastatel.

Lastele mõnusat suve raamatute seltsis!

Saverna Rahvaraamatukogu juhataja **Tiina Hoop**

Teeliste kirikud alustavad uut hooaega

Uut suvehooaega alustab Eesti Kirikute Nõukogu kultuuriturismi algatus “Teeliste kirikud”.

“Teeliste kirikud” eesmärk on tutvustada nii kohalikele reisihuvilistele kui Eestit külastavatele turistidele suveperioodil pikemalt avatud, kauneid ning paljuski unikaalseid Eesti sakraalhooneid: kirikuid, kabeleid, palvemaju ja kloostreid. “Teeliste kirikud” trükiseid-reisijuhte jagatakse algatusega liitunud kirikutes ja kohalikes turismiinfokeskustes. Samuti saab infot kirikute kohta internetist www.teelistikirikud.ekn.ee.

Alates XIII sajandist on pühakojad olnud Eesti kultuuri lahutamatuks osaks, mis moodustavad väärtusliku osa meie kultuuri- ja kunstiajaloolisest pärandist. Sageli on linna, valla ja küla üheks paljudest vaatamisväärtustest selle keskel

kõrguv pühakoda, mille aastasadu püsinud müürid hoiavad eneses olulisi kunstiväärtusi. Seepärast võib kirikuid õigusega pidada Eestimaa olulisteks turismisihtkohtadeks ja kohalikeks vaatamisväärsusteks.

Teeliste kirikute tutvustamiseks on koostatud informatiivne, pildimaterjaliga illustreeritud teatmik ning sarnase kujundusega veebileht. Trükisest leiab 450 pühakojade eesti- ja inglisekeelse lühitutvustuse, lisatud on avatud kirikute kontaktandmed, jumalateenistuste ja palvuste ajad ning ülevaate saab kirikutega seotud majutuspakidest. Uuenduslikult on käesoleval aastal lisatud ka märke, millistesse pühakodadesse pääseb ratastooliga.

Informatsiooni avatud kirikute kohta leiab samuti projekti koduleheküljelt <http://www.teelistikirikud.ekn.ee> Veebilehekülj

sisaldab võrreldes trükisega rohkemaid kirikute pilte ning informatsiooni. Veebikeskkond on seitsmekeelne ning infot on võimalus lisaks eesti keelele lugeda inglise, saksa, soome, vene, rootsi ja prantsuse keeles.

Marko Kaldur

“Teeliste kirikud” projektijuht

Telefon: +372 522 3700

Telefon: +372 533 25292

E-post: teelistikirikud@ekn.ee

www.teelistikirikud.ekn.ee

EELK Kanepi Jaani kirik on avatud 25.06-30.08 esmaspäevast reedeni kell 11.00 – 15.00, pühapäeval kell 9.00-13.00. teenistus ja palvus pühapäeval kell 10.30 ja kolmapäeval kell 19.00.

TEATER

Suvine teatrimelude täis kriminaalset absurdi ehk mis on “Kukk”

Külavanem Vidiit: “Kas teie tapsite ta?”

Mõrtsukas: (üllatunult) “Mina? Millest te ometi seda järeldate?”

Külavanem Vidiit: “Noh ... te olete ju Mõrtsukas ...”

Mõrtsukas: (pahaselt) “Kuulge, mida te endale lubate? Ega ma mingi kurjategija ei ole! ... Pealegi oli mul eile vaba päev”

Selliste absurdsete dialoogide saatel mööduvad suvelavastuse “Kukk” proovid. Eks me teame ikka, mis on absurd, kuigi väga tipselt defineerida seda ei oskagi. Veelgi raskem on absurdi lavastada. Aga põnevus ja tahtmine on suur, sest tekst on lihtsalt nii hea ... ja nii absurdne. Teksti autor on tuntud dramaturg Janno Puusepp, kes on ise neli aastat tagasi sama teksti ka Teatris NoRa lavastanud. Nüüd on tekst Alle-Saija Teatristuudio käsutuses. Oleme seda kohandanud ja täiendanud. Algsest täiskasvanute absurdimuinasjutust on saanud kriminaalne absurdikomöödia, sest laval toimub nii mõndagi kriminaalset. Loos osaleb pöörasuse ja reaalsuse piiril karussellina kihutav tegelaste plejaad - Lesk, külavanem Vidiit, Timukas, Kerjus, Mõrtsukas, Hoor, Röövel, Müügiesindaja, Muna-Mari ... Loo sisu on banaalselt kriminaalne. Külalast läheb salapärasel asjaoludel kaduma Timukas. Asja hakkab uurima külavanem Vidiit, et välja selgitada, mis juhtus. Ja ongi kogu lugu. Tegelikult muidugi

siit alles lugu algab. Külaelanikud ajavad omi asju edasi ja vahepeal käivad ülekuulamisel, et rääkida, mida nemad asjast teavad. Mida rohkem külavanem asja uurib, seda segasemaks see läheb ja lõpuks tundub, et kõik on Timukaga rääkinud ja temaga seotud, kuid tema kadumisest ei paista keegi midagi teadvat. Või siiski ...

Loo toob lavale Alle-Saija Teatristuudio. Lavastuse keskses Timuka rollis astub üles Meelis Vahtramäe. Loo lavastaja on Ingrid Ulst. Algsest sõnalavastusest on saanud koreograafiaga muusikalavastus, mille liikumise seab Reelika Poroson. Muusika autor on Annika Rahnu, laulusõnad on kirjutanud Ingrid Ulst. Kriminaalne absurdikomöödia “Kukk” esietendub Alle-Saija Teatritalus laupäeval, 21. juulil kl 20:00. Etendused toimuvad teatritalus veel 22., 28. ja 29. juulil, 4., 18. ja 19. augustil. Lavastuse väljatoomist ja Kanepi teatrisu

toetavad Eesti Kultuurkapital, Põlvamaa Omavalitsuste Liit, Rahvakultuuri Keskus ja kohaliku omaalgatuse programm. Kutsume kõiki teatrisse, sest tegemisel on lõbus lugu ja naerda saab kindlasti!

Ingrid Ulst

MTÜ Alle-Saija Teatritalu / Alle-Saija Teatristuudio

ALLE-SAIJA TEATRISTUUDIO ESITLUB

JANNO PUUSEPP

KRIMINAALNE ABSURDIKOMÖÖDIA

KUKK

OSADES:

MEELIS VAHTRAMÄE, MERIKE INGVER, JAANIKKA ULST, ANDO VEEBEL, ULLE SILLAMÄE, HENNU KRUKOV, DORIS PAVLOV, AGNES MORITZ, TIINA NEEVE, IMBI PALLO, AIVO KIKERMAN, INGRID ULST

ETENDUSED ALLE-SAIJA TEATRITALUS KL 20.00:

21.07, 22.07, 28.07, 29.07, 04.08, 18.08 JA 19.08.

PILET 8 EUR / 6 EUR

HTT://ALLE-SAIJA.WIX.COM/ALLE-SAIJA

MUUSEUM

Maanteemuuseumis on suvel reedeti senioridele tasuta sissepääs

Alates 1. juunist on reedeti senioridel Eesti Maanteemuuseumisse tasuta sissepääs. Pakkumine kehtib vähemalt suve lõpuni ehk 31. augustini.

Sageli jõuavad muuseumisse lapsed koos vanematega, aga kuna maanteemuuseum on kogu pere muuseum, siis on just suvel hea ka vanavanematega põnev külastus ette võtta. Muuseumitöötajate kogemus näitab, et koos vanaema ja -isaga saavad lapsed eriti köitva ülevaate nii minevikust kui olevikust, samas arutletakse koos ka tuleviku üle.

Ida-Euroopa suurimat teehitusmasinate kogu omav Eesti Maanteemuuseum asub Põlvamaal Varbuse külas, kus bussiliiklus on hõre.

„Tõepoolest tuleb täna kahjuks muuseumisse vaid üks buss päevas Tartust, mis liigub edasi Põlvasse. Siiralt loodame, et Kanepi vallavalituse ja ühistranspordikeskuse toel liiklus siia kanti tiheneb,“ selgitas

muuseumi juhataja Kadri Valner. „Asub ju bussi liikumisteel teinegi muuseum – Põlva Talurahvamuuseum.“

Tartust saab reedeti Varbusele kell 11 väljuva bussiga ning tagasi kell 14.15, mis jätab muuseumis uudistamiseks veidi üle kahe tunni. Loomulikult jõuab muuseumisse ka teisi transpordiviise kasutades. Suvine ilus aeg soodustab jalgrattasõitu ja nii mõnigi tragi senior on siia tulnud just kahe rattalisel.

Esimese tasuta päeva puhul on huvilistel võimalus kell 12 minna ka tasuta giidituurile, kus räägitakse teede ajaloo ja sellega seonduvast. Reedese päeva priipäase kehtib 31. augustini.

Lisainfo:

Signe Lillipuu

Eesti Maanteemuuseum

Turundus- ja kommunikatsioonijuht

+372 5342 4652

signe.lillipuu@mmt.ee

SPORT

Kanepi valla spordimängud võitis Kooraste

25. mai õhtupoolikul kogunesid Kanepi valla spordisõbrad Valgjärvele. Peeti maha esimesed ühinenud valla spordimängud. Osales viis võistkonda. Sportlik õhtu algas discgolfi mängimisega. Järgnesid tänavakorvpall ja jalgpalli triblamine. Jooksuvõistlusele anti start kohe peale jalgpalli ning ei möödunud kaua, kui esimene jooksja juba paistis. Elevust tekitas kastironimine, milles iga osaleja sai enda tasakaalu ja julguse individuaalselt proovile panna. Kastironimises võidutsesid lapsed,

ladudes üksteise otsa lausa 20 kasti. Närvikõdi pakkus Exitmobiili põgenemistuba.

Üldvõidu võttis sportlik meeskond Kooraste Külaseltsist, teiseks tulid Ihamarulased ning kolmanda koha saavutas Prangli küla võistkond. Vääriliselt said auhinnatud ka kõikide alade parimad. Aitäh kõikidele osalejatele, järgmisel aastal võistleme taas!

Kerli Koor

Kultuuri- ja haridusnõunik

Spordimängudel osalejad. Foto: Kerli Koor

Eesti Näitejuhtide Teatritrupi suvekool 2018 esitab Nikos Kazantzakise romaani „Alexis Zorbas“ põhjal loodud Joseph Steini muusikali

ZORBAS

Põlvamaal Saverna külas Relvo Sport Motelli õuel

Reedel, 29. juunil algusega kl 19:00

Laupäeval, 30. juunil algusega kl 19:00

Pilet 7 eurot

Lavastaja-mentor- Ivo Eensalu

Muusikiline juht-mentor- Peeter Kononov

Liikumisjuht-mentor- Aveli Asber

Kunstnik-mentor- Riina (Vanhanen)Andresen

Osades: Tiit Tammleht, Roomet Allose, Tõnu Rõõmusaare, Astrid Allose, Merle Ervin, Krista Mustonen, Saidi Tammeorg, Ülle Sillamäe, Kalli Rõõmusaare jt.

Piletid müügil Kanepi ja Saverna raamatukogudes lahtiolekuaegade. Piletilevi müügikohtades ja tund aega enne algust koha peal.

Grupitellimus: tel 5298430 või tuulike.molder@gmail.com

N. 21. juunil 2018

Algus kell 20.00.

Via-Jaani labürintitalus Ihamaru, Kanepi v, Põlvamaa

PÖÖRIPÄEVA RIITUSED

- meditatiivsed liikumised kivilabüridis •
- Päikesegongi ja kristallkausside kontsert •
- ühine šamaanitrummi ring •
- tulistel sütel käimine •

Osavõtutasu passialistele 15 EUR

Tuletee rajavad Terje ja Aivar Täpsi

eelregistreerimine ja info tel: 5136470 aivar@tuletee.ee

www.tuletee.ee

Ujumine
Lastele 100m
Pohidistants 250m

Ratas
Lastele 4km
Pohidistants 10km

Jooks
Lastele 1km
Pohidistants 2km

KANEPI VALLA RAHVATRIATLONID

01.07.2018 – Kõlleste triatlon

29.07.2018 – Valgjärve triatlon

19.08.2018 – Kooraste triatlon

INFO JA REGISTREERIMINE: www.triatlon.ee
Tel: 50 36 460

Korraldab: MTÜ AOK Arendus

KANEPI STREETBALL

SINCE 2004 3x3

• KANEPI STREETBALL 2018 •

21. JUULIL 2018

ALGUS: NOORTELE 11:00
MEESTELE 13:00

LISAINFO: [FACEBOOK.COM/KANEPISTREETBALL](https://www.facebook.com/kanepestreetball)

TOETAJAD: KANEPI VALD KANEPI GÜMNAASIAM KANEPI AIAND TAMREX BALTIC COMPUTER SYSTEMS

Kanepi valla sündmuste kalender juuni-juuli 2018

Rohkem infot www.kanepi.ee

Aeg	Sündmus	Toimumiskoht/ Korraldaja
Juuni		
21.06 kell 15.00 Kell 17.00	Kanepi Gümnaasiumi 9.klassi lõpuaktus 12.klassi lõpuaktus	Kanepi Gümnaasium
21.06 kell 20.00	Pööripäeva riitused	Viia-Jaani Labürinditalu
22.06 kell 20.00	Jaanipidu ansambliga "Shock"	Põlgaste
22.06 kell 20.00	Jaanipidu ansambliga "Viiser"	Krootuse mõisapark
23.06 kell 21.00	Kanepi valla jaanipidu ansambliga "Rulli Magneetik"	Jõksi laululava
29.06 kell 18.00	Etendus J.Puusepp „Viikingitütar Ragna“	Alle-Saija Teatritalu
29.06 kell 19.00	Muusikal „Zorbas“	Relvo Soprt Motelli õuel
30.06 kell 16.00	Etendus J.Puusepp „Viikingitütar Ragna“	Alle-Saija Teatritalu
Juuli		
1.07	Kanepi valla rahvatriatlonid	Krootuse
01.07 kell 18.00	Etendus J.Puusepp „Viikingitütar Ragna“	Alle-Saija teatritalu
07.07 kell 9.00	Valgjärve Trial 2018 Eesti Meistrivõistlused Mototrialis 2-3 etapp	Valgjärve
07.07 kell 10.00	Ritsike kogukonnapäev ja laat	Kanepi
14.07 kell 16.00	Etendus J.Puusepp „Viikingitütar Ragna“	Alle-Saija teatritalu
09.07-14.07	Tänavakunstofestival "Rural Urban Art"	Kanepi
13.07-15.07	Shell Helix Rally Estonia 2018	Lõuna-Eesti
15.07 kell 18.00	Etendus J.Puusepp „Viikingitütar Ragna“	Alle-Saija teatritalu
20.07	Saverna külapäev	Saverna
21.07 11.00	Kanepi Streetball 2018	Kanepi
21.07 kell 20.00	Noortepidu "PAM' MÖLLU" Esinejad REKET, PAUL OJA	Jõksi laululava
21.07 kell 20.00	Etendus "Kukk"	Alle-Saija teatritalu
21.07 kell 19.00	Soodoma külapäev, ansambel ORAVAPOISID	Erastvere raamatkogu

Sõlmi PZU peresõbralik õnnetusjuhtumikindlustus!

- ✓ Ühe- kuni kolmeaastane laps on kindlustatud koos vanemaga tasuta*
- ✓ Lastepuhul on kaetud nii harrastus- kui võistlussport
- ✓ Lapsega haiguslehele jäädes säilib vanema sissetulek

*Laps peab olema märgitud poliisile

Pakkumuse saamiseks külastage Kollerli Auto & Kindlustus esindust Tartus Eedeni Kaubanduskeskuse I korrusel
Küsi kampaania ja tingimuste kohta tel +372 5192 6292, agnes.kollerli@auto.ee

PZU Kindlustuse volitatud edasimüüja

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad
ja metsakinnistuid hinnaga
kuni 10 000 eurot/ha.

Kinnistud võivad olla tehtud raietega
või asetseda piiranguvööndis.

Tel: 56 111 900

info@kaebusabi.ee LAHENDAB KÕIKI PROBLEEME!

Kirjuta julgesti. Meie tegevusvaldkonda kuuluvad: võlanõuded - raha kätte saamine, laimuga võitlemine - selle lõpetamine, kohtuhagid - nende koostamine, igasugune lepitamine - oma kliendi kasuks, kokkulepete saamine - lepingud - minimeerimaks võimalikke riske ka EL väljas. Tegeleme igasuguste segaste olukordadega, mis vajavad klaarimist nagu põhjendamatus nõuded sinu vastu jne.

Kaebusabi kui teenus on loodud ebaõigluse all kannatanutele nende aitamiseks ning kaitseks.

Aitame oma klientidel lahendada olukordi, mis neile moraalselt üle jõu käivad või millega toimetulekuks neil napib ressursse ja energiat, aega, sidemeid või teadmisi.

KUULUTUSED

OÜ ETEST PR ostab metsa- ja põllumaad. Tel 50 45 215, 51 45 215, info@est-land.ee

Väikebussi rent (8 reisijakohta). Huvi ning vajaduse korral helista +372 5854 5864

Müüa kruusa, liiva, mulda ja septiku kive.
Tel 5064084, Jaan

Kiviraiduri teenused
PALU KIVI OÜ
Hauakivid, hauaplaadid, tasapinnad, seinaplaadid.
Kivide lõikamine, lihvimine.
Info tel. 5107312
www.palukivi.ee
Asume Rõngu-Otepää 8. km-l

Müüa maja - Aasmäe, Soodoma, Kanepi vald, Põlvamaa
Kruut 2895 m2
Üldpind 89,8 m2
Ehitusaasta 1890
HIND: 12 000
Lisainfo: 52 57 339
inkerhaus@gmail.com

Sünnid

Elisabeth Andrejev
(Saverna)
Gereli Kõiv
(Erastvere)
Iti Piisel
(Prangli)

Õnnitleme! Sünnipäevad juulis

90

Asta Õigus
25.07.1928 (Kanepi alevik)

85

Leida Järv
07.07.1933 (Piigandi)
Edgar Mark
29.07.1933 (Aiaste)

80

Viljard Kaarna
01.07.1938 (Pikajärve)
Paul Leib
16.07.1938 (Prangli)
Valdur Lilleoja
21.07.1938 (Piigandi)

75

Milvi Tiidor-Karlsson
02.07.1943 (Veski)
Ilme Viks
13.07.1943 (Krootuse)
Laine Hummal
16.07.1943 (Valgjärve)
Neidi Palosson
30.07.1943 (Põlgaste)

70

Eha Hirschon
12.07.1948 (Kaagvere)
Illar Kõivulohk
21.07.1948 (Tiido)
Aivo Kõivulohk
21.07.1948 (Saverna)

65

Mati Kongo
01.07.1953 (Magari)
Eha Vahtramäe
23.07.1953 (Kanepi alavik)
Kalju Säde
27.07.1953 (Varbuse)

✚ MÄLESTAME ✚

GUSTAV PETTAI
10.01.1932-07.05.2018 (Hino)

KÜLLO MÜNT
06.09.1952-19.05.2018
(Pikareinu)

ERVIN ANTALAINEN
31.03.1956-24.05.18 (Saverna)

HELI RAJATAMM
02.05.1930-30.05.18 (Rebaste)

ELEKTRITÖÖD

- Elektritööd, kaablitööd, põrandakütte paigaldus, välisvalgustus ja kilbitööd.
- Elektripaigaldiste tehniline kontroll, kontrollmõõtmised ja dokumentatsioon.
- Elektriprojektid, ekspertiisid, hindamised
- Energiasüsteemide ehitus ja hooldus.
- Käidukorraldus.
- Materjalid, valgustid ja LED lahendused.

TÖÖDELE ANNAME GARANTII
TEL 520 50 16

KML AUTOREMONT!

PAKUTAVAD TEENUSED:

ÕLIVAHETUS
RIHMA VAHETUS
SILDADE REMONT
ELEKTROONIKA VEAKOODIDE LUGEMINE
DIAGNOSTIKA (KUNI 2016.A AUTODELE)
REHVI MONTAŽ, TASAKAALUSTAMINE,
REHIVAPARANDUS, REHVIDE MÜÜK
KEEVITUSTÖÖD
KÕIKVÕIMALIKUD AUTOREMONDI TÖÖD

**MÜÜME KASUTATUD JA UUSI
SUVE- JA TALVE REHVE.
OSTES REHVID MEILT,
VAHETUS TASUTA!**

OLEME AVATUD: E-R 08.30 - 17.30

TEL: 58316450
TEL: 56263577

E-MAIL: info@kmlauto.eu
[WWW.KMLAUTO.EU](http://www.kmlauto.eu)

**ASUME ENDISES VALGJÄRVE KOLHOOSI KESKUSES,
VANA SEPIKODA**

NOORTEPIDU
PAM'MÖLLU
JÕKSI RANNAS 21. JUULIL
ALGUSEGA KELL 20:00

ESINEVAD:
REKET
PAUL OJA
TAUNO PETTAI
JA TEISED
PILET 2 €

VARSKA EKSD
KANAPI
1887

GLASAKEN

**Ainult meil
10 päeva
akende
valmimine!**

**AKNAD
UKSED
VÄLISUKSED
LÜKANDUKSED**

glasaken.ee

**Kanepi
Teataja**

Kanepi vallavalitsuse ja volikogu ajaleht
Toimetuse aadress:
Turu põik 1, Kanepi, 63101 Põlvamaa.
Toimetaja: Merike Luts

Järgmine leht ilmub juulis 2018.
Täname kõiki abilisi ja kaasautoreid.
Artiklid ja ettepanekud palume saata e-postile:
kanepi.teataja@gmail.com

Tehniline teostus:
tel 5649 5252
kalurileht1@gmail.com
www.kalurileht1.ee